

Raport z działalności

Fundacji przeciwko Handlowi
Ludźmi i Niewolnictwu
“La Strada”

Za rok **2021**

La Strada – Fundacja przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu zarejestrowana została w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem 0000148272. Data rejestracji to 11 września 1996 roku. Organizacja ma swoją siedzibę w Warszawie, przy ulicy Pięknej 43.

W roku 2021 Fundacją kierował zarząd w składzie:

Irena Dawid – Olczyk - prezeska

Joanna Garnier - wiceprezeska

Laura Koba – sekretarz zarządu

Agnieszka Zobołowicz-Wiśniewska

Celem statutowym organizacji jest:

Działanie na rzecz poszanowania praw człowieka, zwalczanie handlu ludźmi, niewolnictwa i pracy przymusowej oraz przeciwdziałanie eksploatacji prostytutki a także przestępstwom przeciwko wolności i zdrowiu jednostki.

Cel realizowany jest poprzez:

1. Prowadzenie aktywnej akcji prewencyjnej związanej z handlem ludźmi w mediach, nieodpłatne publikowanie materiałów przestrzegających potencjalne ofiary i nieodpłatne kolportowanie ich w szkołach, urzędach pracy, placówkach granicznych, konsulatach, internatach, organizacjach kobiecych, agencjach towarzyskich oraz w innych miejscach,
2. prowadzenie telefonu zaufania, który ma służyć informacją o zagrożeniach wynikających z decyzji podjęcia pracy za granicą oraz jest telefonem kontaktowym dla ofiar handlu ludźmi,
3. wspieranie reintegracji społecznej i zawodowej ofiar handlu ludźmi,
4. wspieranie ofiar handlu ludźmi w kontaktach z organami ścigania i wymiarem sprawiedliwości,
5. pomoc prawną świadczoną przez uprawnione do tego osoby i instytucje oraz nieodpłatne udzielanie informacji o takich osobach i instytucjach,
6. prowadzenie szkoleń oraz przygotowywanie nieodpłatnie udostępnianych opracowań dla specjalistów i służb zajmujących się zwalczaniem przestępstwa handlu ludźmi
7. podnoszenie świadomości społecznej poprzez informowanie opinii publicznej o problemach społecznych wiążących się z problemem handlu ludźmi

Fundacja „La Strada” lat realizuje swoją misję, którą jest przeciwdziałanie handlowi ludźmi. Jesteśmy najstarszą w Polsce organizacją, która zajmuje się tylko tym problemem w jego wszystkich aspektach. **Od roku 2017 mamy status Organizacji Pożytku Publicznego.**

Jesteśmy jednym z wykonawców Krajowego Planu przeciwdziałania handlowi ludźmi oraz (od roku 2009) wykonawcą zadania publicznego pn. prowadzenie Krajowego Centrum Interwencyjno-Konsultacyjnego dla ofiar handlu ludźmi.

Działania realizowane w roku 2021

Rok 2021 był kolejnym rokiem pracy w pandemii, jednak nie było to aż tak dojmujące jak w roku 2020. Tak jak w latach poprzednich realizowaliśmy zadania z zakresu pomocy ofiarom handlu ludźmi, profilaktyki handlu ludźmi, działania szkoleniowe i inne których celem jest poprawienie sytuacji pokrzywdzonych oraz szeroko pojęta eliminacja handlu ludźmi.

Krajowe Centrum Interwencyjno-Konsultacyjne dla ofiar handlu ludźmi (KCIK)

KCIK jest zadaniem realizowanym na zlecenie Ministra SWiA i finansowanym z budżetu Państwa. Krajowe Centrum (KCIK) jest odpowiedzią na potrzeby osób, które są lub mogą być ofiarami handlu ludźmi, zarówno obywateli polskich jak i cudzoziemców. Jego celem jest udzielenie specjalistycznego wsparcia ofiarom handlu ludźmi zgodnie z przysługującymi im uprawnieniami i obowiązującymi w Polsce uregulowaniami prawnymi. W roku 2021 w ramach KCIK realizowano następujące zadania:

1. Całodobowe prowadzenie telefonu zaufania.
2. Interwencja kryzysowa.
3. Wspieranie identyfikacji ofiar.
4. Asystowanie ofierze podczas kontaktów z organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości.
5. Wsparcie psychologiczne, konsultacje prawne, zapewnienie pomocy tłumacza klientom cudzoziemskim.
6. Organizacja transportu ofiary na terenie kraju.
7. Prowadzenie schroniska dla ofiar handlu ludźmi.
8. Konsultacje dla instytucji państwowych i samorządowych oraz organizacji pozarządowych w zakresie pracy z ofiarami handlu ludźmi.
9. Prowadzenie poradnictwa prewencyjnego dla przypadków indywidualnych oraz dla instytucji/podmiotów świadczących pomoc ofiarom.

Pomoc pokrzywdzonym

Pomoc ofiarom handlu ludźmi odbywa się przede wszystkim w ramach KCIK. W roku 2021 pomoc otrzymało 210 osób: ofiar i domniemyanych ofiar handlu ludźmi, w tym 115 kobiet i 95 mężczyzn. Telefon zaufania służył całodobowo potencjalnym ofiarom handlu ludźmi, ich bliskim, a także instytucjom. Dodatkowo komunikowano się z potencjalnymi ofiarami przy pomocy Facebooka (Messengera) Fundacji La Strada, poczty elektronicznej KCIK i Fundacji, a także komunikatora Whatsapp i sporadycznie Viber. Warto wspomnieć, że coraz więcej osób zgłasza się po pomoc samodzielnie, bez pośrednictwa instytucji czy służb (roku 2021 było to 27% wszystkich beneficjentów) właśnie dzięki komunikatorom. Często zgłaszający się, nie posługują się językiem polskim czy angielskim czy w ogóle jakimkolwiek językiem europejskim, co stawia pracowników Fundacji przed dodatkowym wyzwaniem, utrudnia proces identyfikacji a także wstępną diagnozę potrzeb. Często jesteśmy zmuszeni poszukiwać tłumaczy języków mało znanych a także korzystać z *google translate*. Niezależnie od pomocy świadczonej ofiarom i domniemyanym ofiarom hl. oferowaliśmy w roku 2021 poradnictwo dla ludzi posługujących się językami rosyjskim i ukraińskim, głównie obywateli Ukrainy pracujących w Polsce. Zwykle zwracają się z problemami w pracy lub z pracodawcami czy pośrednikami. Najczęstszym problemem jest niewypłacanie wynagrodzenia a poza tym: brak umowy, złe traktowanie, warunki pracy niezgodne z obiecywanymi. Często, za zgodą zainteresowanych podejmujemy rozmowy i negocjacje z pracodawcami lub pośrednikami. Nadal wielu osobom brakuje wiedzy na temat panującego w Polsce prawa dot. zatrudniania cudzoziemców oraz praw pracowniczych.

Osoby którym udzielono pomocy pochodziły z Polski i z 28 krajów Europy, Azji, Afryki i Ameryki Łacińskiej. Dwie osoby nie miały obywatelstwa.

Obywatelstwo	Liczba osób
Angola	1
Argentyna	1
Białoruś	19
Bułgaria	10
Etiopia	1
Filipiny	10
Gwinea	4
Honduras	1
Indonezja	1
Indie	4
Jemen	6
Kamerun	2
Kongo	2

Kolumbia	23
Meksyk	12
Mołdawia	14
Paragwaj	2
Peru	1
Polska	51
Rosja	3
Rumunia	1
Sierra Leone	6
Słowacja	2
Tanzania	1
Uganda	12
Ukraina	15
Wenezuela	1
Wybrzeże Kości Słoniowej	2
Osoby o nieustalonym obywatelskie	2
Ogółem	210

Formy wykorzystania osób, którym udzielono pomocy:

- Praca przymusowa: 82 osoby
- Naruszenie praw pracowniczych: 48 osób
- Eksploatacja seksualna: 52 osoby
- Zmuszanie do małżeństwa: 3 osoby
- Niewolnictwo domowe: 1
- Zmuszanie do popełniania przestępstw: 2 osoby
- Zmuszanie do żebrania: 2 osoby
- Inne: 8

Jak widać najwięcej było przypadków związanych z pracą nie będącą seksbiznesem. Już od wielu lat notujemy zmniejszającą się liczbę przypadków wykorzystywania w prostytucji lub innych formach seksbiznesu przy zwiększającej się ilości przypadków wykorzystywania w zwykłej pracy. Pomimo to, w świadomości ogólnej nadal uważa się, że handel ludźmi to handel kobietami do prostytucji. Niezależnie od przypadków handlu ludźmi czy pracy przymusowej, zajmowano się także ośmioma innymi przypadkami. Kontaktowały się z nami osoby, które padły ofiarą oszustwa, przemocy domowej czy pozbawienia wolności. Kontaktowały się z nami także rodziny i znajomi osób zaginionych. Osoby te kierowano do innych właściwych organizacji i instytucji.

Zajmowano się także 12 osobami niewykorzystanymi. Były to przeważnie dzieci towarzyszące swoim rodzicom.

Praca z ofiarą handlu ludźmi/pracy przymusowej jest procesem trudnym i wymagającym wielu nakładów. Zawsze zaczynamy od diagnozy potrzeb i oceny sytuacji pokrzywdzonej lub pokrzywdzonego, w tym stanu zdrowia oraz sytuacji prawnej lub pobytowej. W ramach oferowanej pomocy osoby mogą skorzystać z interwencji kryzysowej oraz zaspokojenia podstawowych potrzeb takich jak: bezpieczne schronienie, pomoc medyczna, konsultacje psychologiczne, pomoc socjalna oraz pomoc prawna. Praca bezpośrednia z ofiarą, to także kontakt bezpośredni: spotkania w biurze Fundacji lub w miejscu przebywania osoby na terenie Warszawy. Zazwyczaj taka forma pracy ma charakter stały, regularny i często zależy od aktualnych potrzeb danej osoby i jej kondycji. Zwykle trwa do usamodzielnienia się osoby. Praca odbywa się w systemie *case managementu*, czyli kompleksowej pracy jednego pracownika z jedną osobą.

Na potrzeby osób pokrzywdzonych Fundacja La Strada prowadzi dwa schroniska dla ofiar handlu ludźmi w Warszawie: schronisko dla pełnoletnich kobiet oraz mieszkanie rotacyjne dla mężczyzn. Schronisko dla kobiet nie jest tylko miejscem zakwaterowania, lecz także miejscem intensywnej pracy socjalnej i psychologicznej oraz reintegracji. W schronisku pracują pracownicy socjalni i psycholodzy. Codziennie w godzinach 20.00 – 8.00 przebywa tam pracownik pozostający do dyspozycji mieszkanek. Osoby mieszkające w obydwu placówkach mają zapewnione wyżywienie, artykuły higieniczne oraz środki czystości. W czasie pandemii zapewnialiśmy także środki dezynfekcyjne i ochronne. Mieszkanki i mieszkańcy sami sobie gotują, są też zobowiązani do przestrzegania regulaminu oraz zachowania ładu i porządku w zajmowanych pomieszczeniach. W zależności od sytuacji i możliwości finansowych organizacji mogą uczestniczyć w różnych zajęciach. Rok 2021 nie obfitował niestety w zajęcia i treningi dla mieszkanek. Niezależnie od kwaterowania w naszych placówkach osoby są umieszczane także w instytucjach współpracujących np. ośrodkach interwencji kryzysowej czy hostelach dla ofiar przemocy. W sytuacjach awaryjnych organizujemy noclegi komercyjne.

Osoby niepełnoletnie – zgodnie z polskim prawem – kwaterowane są w placówkach opiekuńczych.

Telefon zaufania

Telefon zaufania jest podstawowym narzędziem pracy organizacji. Działa od roku 1995, natomiast linia całodobowa funkcjonuje od około 20 lat. Telefon interwencyjny jest czynny w biurze Fundacji pod numerem + 48 22 628 99 99 od poniedziałku do czwartku w godzinach: 9-18 i piątki w godzinach 9 - 15, a w pozostałym czasie jako dyżur pod numerem telefonu: + 48 605 687 750. Mamy też telefony: + 48 22 628 01 20, który jest telefonem zaufania przypisanym do

zadania „Krajowe Centrum” oraz telefon: + 48 22 621 56 18 przeznaczony dla osób wietnamskojęzycznych. Korzystanie z tych telefonów sprzyja płynności i ciągłości pracy, która wymaga częstych rozmów telefonicznych, zwłaszcza w czasie interwencji kryzysowej. Jednocześnie przez cały czas musi być możliwy kontakt dla osób potrzebujących.

W roku 2021 konsultanci Fundacji odbyli ponad 10 000 rozmów telefonicznych, z czego część podczas dyżurów nocnych i weekendowych. Dzwonią osoby zgłaszające sytuację handlu ludźmi, osoby pokrzywdzone (lub za takie się uważające) rodziny osób przebywających za granicą ale także pracownicy instytucji, które z racji wykonywanych zadań mogą zetknąć się z sytuacją handlu ludźmi. Udzielono **1 670** konsultacji dla instytucji:

- Sądy: 29 konsultacji
- Straż Graniczna: 153 konsultacje
- Policja: 146 konsultacji
- Prokuratura: 78 konsultacji
- Ambasady, konsulaty: 103 konsultacje
- Instytucje pomocy (MOPS-y, OPS-y, instytucje kościelne): 538 konsultacji
- Urzędy Wojewódzkie, ministerstwa, Urząd ds. Cudzoziemców: 104 konsultacje
- Organizacje pozarządowe: 136 konsultacji
- Organizacje międzynarodowe: 27 konsultacji
- Instytucje edukacyjne: 60 konsultacji
- Służba Zdrowia, psychologzy: 138 konsultacji
- Tłumacze, prawnicy: 158 konsultacji

Udzielono też 380 porad przedwyjazdowych i dotyczących warunków pracy i pobytu za granicą. Do Fundacji La Strada zgłaszane są nie tylko sprawy związane bezpośrednio z handlem ludźmi i pracą przymusową. Dostajemy informacje o naruszeniach praw pracowniczych w stosunku do pracowników cudzoziemskich w Polsce oraz polskich za granicą. Polacy przebywający poza Polską zgłaszają nie tylko kłopoty z pracodawcami, ale także: problemy mieszkaniowe, przemoc w związkach czy inne sprawy z którymi nie wiedzą jak sobie poradzić (np. rejestracja dziecka, formalności pobytowe, wypadek lub śmierć osoby bliskiej za granicą). Okazjonalnie zgłaszane są porwania rodzicielskie. Z podobnymi sprawami zwracają się cudzoziemcy przebywający w Polsce. Do obsługi telefonu zatrudniona była konsultantka posługująca się językami rosyjskim i ukraińskim. W stałej gotowości jest też konsultantka

mówiąca po wietnamsku. Wszyscy konsultanci posługują się językiem angielskim a niektórzy nawet rosyjskim.

W sytuacji kiedy sprawa nie nadaje się dla Fundacji La Strada kierujemy dzwoniącego do innego właściwego podmiotu.

Profilaktyka handlu ludźmi

Profilaktyka zawsze stanowiła istotną część działań Fundacji. Do roku 2017 działania (zajęcia) profilaktyczne realizowane były w ramach zadania KCIK. Obecnie w KCIK pozostało tylko poradnictwo przedwyjazdowe indywidualne. Jak już wspomniano udzielono 380 porad nt. wyjazdu do pracy za granicę a także nt. warunków pracy i pobytu za granicą. W roku 2021 najczęściej były to sprawy dotyczące wyjazdów w celach matrymonialnych. Wydaje się, że z powodu pandemii zainteresowanie podejmowaniem pracy za granicą nieco spadło. Celem poradnictwa jest przekazanie rzetelnych informacji przydatnych osobom planującym emigrację zarobkową oraz wsparcie emigrantów z Polski w egzekwowaniu swoich praw. Poradnictwo dotyczące praw pracowniczych prowadzone jest także dla pracowników z Ukrainy.

W roku 2021 realizowano i zakończono dwa projekty profilaktyczne: „Learn, think and be safe. Beware of human trafficking”, dofinansowany przez Departament Stanu USA oraz „Bezpieczna praca i podróż. Profilaktyka handlu ludźmi w Republice Czeskiej, Słowacji i Polsce”, dofinansowany przez Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki.

W ramach pierwszego z nich realizowano zajęcia profilaktyczne z wykorzystaniem gry planszowej „Szczęściara”. Działania projektu kierowane były do dziewcząt wychowanek instytucji, głównie ośrodków wychowawczych, ale także domów poprawczych i domów dziecka i innego rodzaju pieczy zastępczej. Grając w grę dziewczęta uczą się bezpiecznych i odpowiedzialnych zachowań w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu a także dowiadują się o zasadach bezpiecznej emigracji.

Zajęcia przeprowadzono w następujących placówkach:

Lp.	Nazwa instytucji	Liczba uczestniczek
1	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich (piecza zastępcza)	16
2	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Radości k. Warszawy	5
3	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy nr 2 w Warszawie	16
4	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Goniądzu	24
5	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Sobótce	24

6	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Kruszwicy	24
7	Zakład poprawczy w Mrozach	9
8	Dom dziecka w Giżycach	5
9	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy „Dom na szlaku” w Załuskowie	24
	Ogółem	186

Zajęcia w MOW nr 2 w Warszawie i w domu poprawczym w Mrozach

Drugi projekt było to uaktualnienie przygotowanej w latach 2016/2017 aplikacji SAFE, przeznaczonej dla młodych osób planujących emigrację zarobkową. Zaktualizowano informacje dot. podejmowania pracy za granicą uwzględniając Brexit a także zwrócono uwagę na kwestie dotyczące uczciwości w łańcuchach dostaw. Do aplikacji przygotowano także manual (przewodnik), który również został uaktualniony i wysłany do kilkuset instytucji w tym:

- 544 Powiatowych urzędów pracy
- 20 szkół w powiecie Stalowa Wola
- 43 instytucji pieczy zastępczej
- 10 Młodzieżowych ośrodków wychowawczych

W ramach projektu odbyły się także szkolenia z wykorzystywania aplikacji SAFE do działań profilaktycznych dla następujących podmiotów: Zespół Prewencji Komendy Głównej Policji, wojewódzkie zespoły ds. przeciwdziałania handlowi ludźmi, pracownicy instytucji pieczy zastępczej województwa mazowieckiego, nauczyciele szkół ze Stalowej Woli. W tych szkoleniach udział wzięło ogółem ponad 60 osób. Szkolenia odbyły się w formie online.

Niezależnie od działań projektowych odbywały się zajęcia dla młodzieży szkolnej. Przeprowadziliśmy zajęcia online dla uczniów szkół w Elblągu, Podjazach, Przodkowie i Stalowej Woli.

Działalność szkoleniowa

Fundacja często proszona jest o szkolenia dot. m.in. identyfikacji ofiar handlu ludźmi, pracy z pokrzywdzonymi czy działań profilaktycznych. Chętnie dzielimy się swoją wiedzą i unikalnym w skali kraju doświadczeniem. Nasze szkolenia mają dobrą opinię, ponieważ prowadzone są przez praktyków bezpośrednio pracujących z pokrzywdzonymi i znających specyfikę problemu.

W roku 2021 odbyły się szkolenia z identyfikacji i pracy z ofiarą handlu ludźmi dla następujących podmiotów: Urząd ds. Cudzoziemców, małopolski Urząd Wojewódzki, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (2), Państwowa Inspekcja Pracy (2), Fundacja Itaka. Wzięło w nich udział ok. 160 osób.

Od lat uczestniczymy w szkoleniach dla nowych konsulów. W roku 2021 odbyło się 8 edycji takich szkoleń, podczas których pracownik Fundacji przedstawiał organizację, ofertę pomocową dla obywateli Polski powracających z zagranicy oraz zwracał uwagę na to, co może zrobić konsul w sytuacji zetknięcia się z domniemaną ofiarą handlu ludźmi. Wszystkie szkolenia odbywały się online. Uczestniczyło ok. 100 osób.

Obecność w mediach

Rozpowszechnianie informacji na temat problemu handlu ludźmi oraz informacji profilaktycznych jest integralną częścią misji Fundacji „La Strada”. Przeciętnie udzielamy jednego wywiadu tygodniowo, jednak w sytuacjach szczególnych ma to miejsce częściej. W roku 2021 odnotowano **41** kontaktów medialnych, czyli dość mało, co prawdopodobnie wynikało z sytuacji pandemii

Każda pojawiająca się w mediach informacja na temat handlu ludźmi stwarza szansę dotarcia do większej ilości ludzi, zarówno do ofiar jak i osób, które chcą pomóc lub dowiedzieć się więcej. Od wielu lat chętnie dzielimy się naszą ekspercką wiedzą z dziennikarzami, ponieważ mamy świadomość, że media są ważnym sojusznikiem w zapobieganiu i zwalczaniu handlu ludźmi.

Aktywność Międzynarodowa

La Strada International (LSI)

Od roku 2002 organizacja jest częścią międzynarodowej sieci **La Strada International**, która zrzesza organizacje realizujące w przeszłości Program Prewencji Handlu Kobietami z Europy Środkowej i Wschodniej „La Strada”. W roku 2021 LSI zrzeszało ponad 20 organizacji z całej Europy. Również na rok 2021 przesunięto obchody dwudziestopięciolecia La Strady. Przedstawiciele organizacji członkowskich spotkali się w Amsterdamie, gdzie dyskutowaliśmy m.in. o angażowaniu w działania organizacji ofiar hl, o współpracy z biznesem oraz o tym jak zmienił się handel ludźmi przez te wszystkie lata.

Założycielki La Strady na spotkaniu w Amsterdamie

Civil Society Platform

Od roku 2007 Fundacja La Strada bierze też udział w pracach Civil Society Platform ciała będącego agendą Komisji Europejskiej. Zadaniem Platformy jest zaangażowanie organizacji pozarządowych pracujących na rzecz walki z handlem ludźmi, ale także wspierających migrantów i pracowników cudzoziemskich, w wymianę informacji, dobrych praktyk i doświadczeń na szczeblu europejskim, monitorowanie wdrażania prawodawstwa unijnego i tworzenie networku na rzecz lepszej koordynacji walki z handlem ludźmi w Unii Europejskiej. W roku 2021 spotkanie odbywały się wyłącznie online (odbyły się dwa).

Jesteśmy także członkiem GAATW (Global Alliance against Trafficking in Women w Bangkoku). W roku 2021 wspólnie z GAATW realizowałyśmy projekty, które koncentrowały się na zbadaniu emigracji z krajów Azji południowo-wschodniej do Europy: Cross Continent Collaboration i From Southeast Asia to Europe: Strengthening migrant and trafficked women's rights to inclusive re/integration.

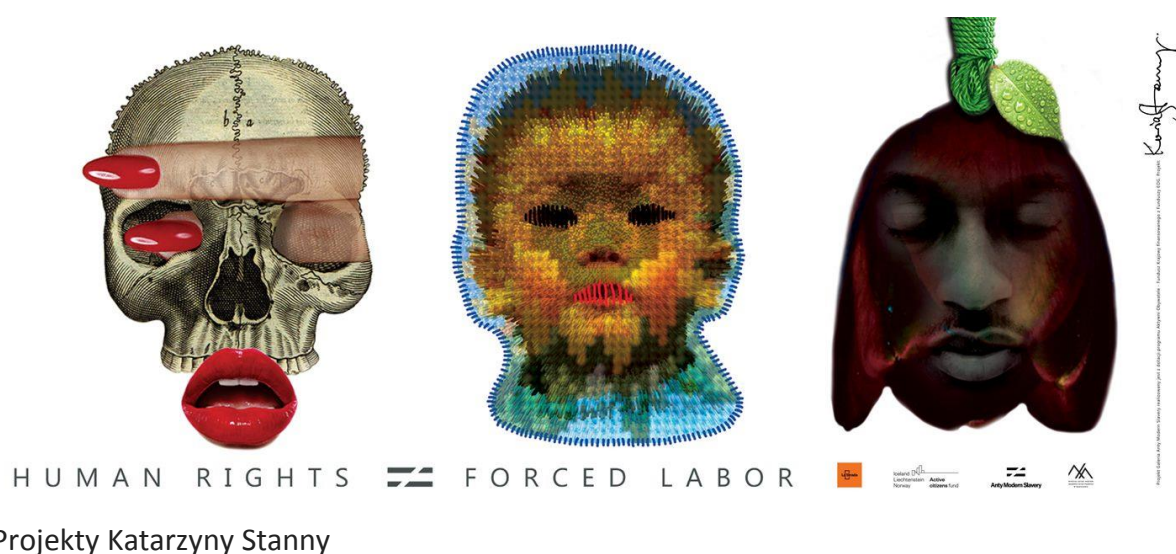
Inne działania i wydarzenia

Galeria Anty Modern Slavery

Galeria Anty Modern Slavery to kampanie której celem jest zmiana postrzegania pracy przymusowej w Polsce. Jak już wspomniano większość osób, które zgłaszają się po pomoc do La Strady to osoby pokrzywdzone w wyniku pracy przymusowej i właśnie ta forma handlu ludźmi stanowi obecnie największy problem. Zdecydowałyśmy się więc przeprowadzić kampanie, w której językiem sztuki mówimy czym jest praca przymusowa, jak nieodwracalnie rujnuje życie wykorzystywanych osób i dlaczego wszyscy na pracy przymusowej zyskujemy.

Ambasadorkami kampanii są aktorki: Anna Cieślak, Anita Sokołowska i Agnieszka Wiedłocha. Kampania składa się z czterech wydarzeń artystycznych: Anty Modern Slavery Art. Day, happening, czytanie performatywne i bitwa raperska lub turniej Tik-Toka.

W roku 2021 odbyły się trzy wydarzenia (częściowo z powodu pandemii) Pierwszym wydarzeniem był **Anty Modern Slavery Art Day** (pierwotnie znany jako Teatr Rysowania). Podczas którego zaprezentowano projekty plakatów na temat pracy przymusowej. Wydarzenie odbyło się 30 czerwca 2021. Wzięli w nim udział wybitni polscy plakaciści: Andrzej Pągowski, Katarzyna Stanny i Mieczysław Wasilewski, którzy opowiedzieli o swoich inspiracjach i procesie twórczym. Zaprezentowano także projekty studentów ASP.

Kolejnym wydarzeniem była interwencja performatywna **Warsaw Eats Slaves** w reżyserii Bartosza Frąckowiaka, która uświetniła 30 lipca: dzień ONZ przeciwko Handlowi Ludźmi. Przypadkowi przechodnie na ulicy Chmielnej w Warszawie zetknęli się z problemem handlu ludźmi obserwując widowisko oparte na dość zaskakującym pomysśle.

W dniu 21 października w Teatrze Polskim w Warszawie odbyło się czytanie performatywne spektaklu **Blizny**. Sztukę Piotra Cieńskiego, napisana specjalnie na potrzeby kampanii wyreżyserował Przemysław Wyszyński a w rolach głównych wystąpiły Anna Cieślak i Angelika Kurowska.

Wszystkie wydarzenia zobaczyć można na Facebooku Fundacji La Strada oraz kanale YouTube Ogólnopolskiej Sieci Organizacji Pozarządowych przeciwko Handlowi Ludźmi.

Działania na rzecz współpracy z biznesem

Od roku 2018 La Strada bierze aktywny udział w pracach Zespołu ds. Zrównoważonego Rozwoju i Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw działającym przy Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju, gdzie szczególnie angażuje się w sprawy praw pracowniczych.

Darowizny

W roku 2021 podjęliśmy współpracę z firmą Jeronimo Martins... (Biedronka) w ramach programu niemarnowania żywności. Dzięki udziałowi w tym programie pozyskujemy bezpłatnie żywność z kończącym się terminem przydatności. W roku 2021 dostaliśmy także darowizny z firm Rossmann i Avon. Były to kosmetyki i środki czystości.

Gremia

Reprezentantki Fundacji uczestniczyły w roku 2021 w następujących gremiach:

- Zespół do spraw przeciwdziałania handlowi ludźmi. Organ pomocniczy Ministra SWiA
- Mazowiecki Zespół ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi
- Komisja Dialogu Społecznego ds. cudzoziemców w Warszawie
- Zespół do Spraw Zrównoważonego Rozwoju i Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw: organ pomocniczy Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej
- Panel doradczy ws. walki z handlem ludźmi (przy Ambasadzie Brytyjskiej)

Z uwagi na sytuację epidemiczną, część gremiów zawiesiła działalność lub przeniosła spotkania na platformy spotkaniowe.

Współpraca z instytucjami

Nasza praca nie byłaby możliwa bez wsparcia wielu instytucji i współpracy z nimi. Na co dzień współpracujemy z organami administracji państwowej (MSWiA, MRPiPS), wymiarem sprawiedliwości, Policją i Strażą Graniczną oraz instytucjami pomocy społecznej i placówkami opiekuńczymi. Wśród naszych współpracowników są ambasady: amerykańska, belgijska, brytyjska, filipińska i ukraińska.

Współpracujemy także z organizacjami pozarządowymi w kraju i za granicą. W Polsce są to przede wszystkim organizacje zrzeszone w Ogólnopolskiej Sieci Organizacji Pozarządowych przeciwko handlowi ludźmi, za granicą organizacje członkowskie La Strada International.